

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΠΜΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκά έτη 2020-2021 & 2021-2022

1/ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΗ. ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Α ΙΣΘΕΤΑ 106
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

(Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Α' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΕΛΠΙΔΑ ΚΑΡΑΜΠΑ
<u>Ώρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	Διαδικτυακά
<u>Γραφείο:</u>	Διαδικτυακά
<u>Ώρες γραφείου:</u>	Δευτέρα 15:00-17:00
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	elpidakaraba@gmail.com
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	<p>Ο φοιτητής/τρια μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζει και να κατανοεί τα χαρακτηριστικά διαφορετικών έργων και να εμβαθύνει στα συμφραζόμενά τους. • εξετάζει κριτικά έργα και κείμενα. • κατανοεί την ιστορικότητα των έργων και να γνωρίζει τα πολιτικά και κοινωνικά φαινόμενα που συνδέθηκαν με τις εξελίξεις στο καλλιτεχνικό πεδίο.

	<ul style="list-style-type: none"> • αξιολογεί τους τρόπους με τους οποίους τα έργα αλληλεπιδρούν και διαμορφώνονται μέσα στο κοινωνικό, ιστορικό και πολιτικό τους πλαίσιο και τις θεωρίες που αναπτύσσονται ανάλογα με αυτό. • κατανοήσει και να μπορεί και η/ο ίδια/ος να αξιοποιήσει και να εφαρμόζει κριτικά (περιοδολογική και γενεαλογική προσέγγιση) τη μετάβαση από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη, τις συνέχειες, τις ασυνέχειες, τις ρήξεις, τους μετασχηματισμούς. • προσδιορίζει, να διακρίνει και να αξιολογεί κριτικά έργα και έννοιες σχετικές με τα είδη, τις τυπολογίες και τη γενεαλογία των μορφών και να μπορεί να προτείνει δημιουργικά έννοιες σχετικές με το περιεχόμενο της τέχνης.
<p>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: (Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)</p>	<p>--</p>
<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:</p>	<p>Το μάθημα προσφέρει μια κριτική ιστορία της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης, εμβαθύνοντας στις συνέχειες, τις ασυνέχειες, τις ρήξεις, τις διευρύνσεις και τις ανατροπές που διαμόρφωσαν την τέχνη του 20^{ου} και το πέρασμα στον 21^ο αιώνα. Κάθε ενότητα εστιάζει σε ένα σημαντικό γεγονός -όπως τη δημιουργία πρωτογενούς έργου, τη δημοσίευση κάποιου σημαντικού κειμένου ή τα εγκαίνια μια σημαντικής έκθεσης. Οι κριτικές θεωρήσεις των ορόσημων προσβλέπουν σε μια πολυεπίπεδη προσέγγιση, μελέτη έργων, λόγων (discourse), κειμένων, εκθεσιακών πρακτικών, θεωριών (μετά-αποικιακή θεωρία, θεωρίες φύλου, ψυχανάλυση, υλισμός, μεταμοντερνισμός, κριτική θεωρία). Θα εξετάσουμε ως βασικές κατηγορίες τον καλλιτέχνη, το έργο, την έκθεση, τον θεατή και τις μετατοπίσεις στην εννοιολόγηση τους από τον 20^ο στον 21^ο αιώνα.</p>

<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hal Foster, Rosalind Krauss, Yve-Alain Bois, Benjamin Buchloh, <i>Η τέχνη από το 1900: Μοντερνισμός, Αντιμοντερνισμός, Μεταμοντερνισμός</i>, Αθήνα: Επίκεντρο, 2007 (έργο διεθνούς αναφοράς, η πιο σύγχρονη και επίσημη πλέον μεταμοντέρνα προσέγγιση στο φαινόμενο του μοντερνισμού από την Αμερικανική Ακαδημία). • Benjamin Buchloh, <i>Neo-avantgarde and culture industry: essays on European and American art from 1955 to 1975</i>, Cambridge: The MIT press, 2000. • Burger Peter, <i>Θεωρία της πρωτοπορίας</i>, Αθήνα: Νεφέλη, 2010. • Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), <i>Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη: μια κριτική ανθολογία</i>, Αθήνα: Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2006. • Νίκος Δασκαλοθανάσης, <i>Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα</i>, Αθήνα: Άγρα, 2004. • Άντζελα Δημητρακάκη, <i>Τέχνη και παγκοσμιοποίηση: από το μεταμοντέρνο σημείο στη βιοπολιτική αρένα</i>, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2013. • Μάριο ντε Μικέλι, <i>Οι Πρωτοπορίες της Τέχνης του Εικοστού Αιώνα</i>, Αθήνα, Οδυσσέας, c. 200. • Τάκης Πούλος (επιμ.), <i>Έννοιες της Τέχνης τον 20^ο αιώνα</i>, Αθήνα: Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2006. • Συλλογικό, <i>Ομάδες, κινήματα, τάσεις της σύγχρονης τέχνης μετά το 1945</i>, εκδ. Εξάντας, Αθήνα 1991. • Άλκης Χαραλαμπίδης, <i>Η Τέχνη του 20^{ού} αιώνα</i> (τμ. 1 και 2), Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1990 (2002) (επισκόπηση και περιγραφή όλων των καλλιτεχνικών κινημάτων της εποχής).
<p>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:</p>	<p>Παρουσίαση/Διάλεξη με χρήση οπτικοακουστικών μέσων, μελέτη κειμένων, ομάδες εργασίας και μελέτης έργων, οργανωμένες συζητήσεις και ανάπτυξη επιχειρηματολογίας σε σχέση με κείμενα/εκθέσεις/έργα που έχουν δοθεί στους</p>

(Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)	φοιτητές για προεργασία, συγκριτική παρουσίαση διαφορετικών προσεγγίσεων, καθοδήγηση σε ζητήματα μεθοδολογίας έρευνας και παρουσίασης.
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Εξετάσεις ή γραπτή απαλλακτική εργασία
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

2/ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Α ΙΣΘΕΤΑ 107
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΑΡΕΤΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΛΟΥΙΖΑ ΑΥΓΗΤΑ
<u>Ωρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	Διαδικτυακά
<u>Γραφείο:</u>	Διαδικτυακά
<u>Ωρες γραφείου:</u>	Δευτέρα 19:00-21:00
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	aadamo@uoi.gr / lavgita@vis.auth.gr
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	<p>Οι φοιτητές μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αποδεικνύουν τις ιστορικές γνώσεις τους σχετικά με τις εκθέσεις και τις εκθεσιακές πρακτικές στην Ευρώπη και ευρύτερα τον δυτικό κόσμο από το μέσο του 19ου αιώνα και εξής. • εντοπίζουν και να συζητούν τις αλλαγές που σημειώνονται σε κοινωνικό, οικονομικό, ιδεολογικό και θεσμικό επίπεδο και που αφορούν στην εν λόγω περίοδο σε σχέση με την οργάνωση εκθέσεων και το εκθεσιακό φαινόμενο εν γένει. • διαμορφώνουν και να εκφράζουν κρίση σχετικά με τη σημασία της ιστορίας και της λειτουργίας των μουσειακών και εκθεσιακών αναπαραστάσεων.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:	--

<p>(Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)</p>	
<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:</p>	<p>Το μάθημα επικεντρώνεται στην ιστορία της έκθεσης έργων τέχνης. Χρονικά αφορά στην περίοδο από το μέσο του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Εξετάζει το ρόλο των εικαστικών εκθέσεων στην προβολή, διακίνηση και αγορά της τέχνης σε όλη αυτή τη χρονική διάρκεια. Παράλληλα, θέτει ερωτήματα σχετικά με τη σχέση της ιστορίας της τέχνης και των εκθέσεων και το ρόλο που έπαιξαν οι τελευταίες στις συζητήσεις για το στίλ και το περιεχόμενο της τέχνης. Εξετάζει, τέλος, τη σχέση εκθέσεων και κρατικών πολιτικών ή ιδιωτικών πρωτοβουλιών.</p> <p>Θεματικές:</p> <p>1. Η ιστορία των εκθέσεων σαν ιστορία ενός πεδίου επιθυμίας με κέντρο την όραση και τη «μοντέρνα» επιστήμη. Οι Μεγάλες Διεθνείς Εκθέσεις και η σχέση τους με την εξέλιξη των μουσείων και των εκθέσεων τέχνης. Η ιστορία της τέχνης ως επιστημονικός κλάδος και η σχέση της με τις εικαστικές εκθέσεις.</p> <p>2. Εκθέσεις τέχνης εντός και εκτός της Ακαδημίας. Από τα ακαδημαϊκά Salon στις σύγχρονες εκθέσεις. Η δημιουργία του «κόσμου της τέχνης»: η αγορά, οι γκαλερί, οι σύγχρονες εξελίξεις.</p> <p>3. Τρόποι παρουσίασης εκθεμάτων. Από τον ακαδημαϊκό στο σύγχρονο τρόπο παρουσίασης.</p> <p>4. Εκθέσεις-σταθμοί στην ιστορία της μοντέρνας τέχνης: Μια επιλογή. <i>Sonderbund Kunstausstellung</i>, Κολωνία 1912 <i>The Armory Show</i>, Νέα Υόρκη, 1913 <i>Entartete Kunst</i>, Μόναχο, 1937 <i>Exposition Internationale du Surréalisme</i>, Παρίσι 1938 <i>Πρώτη Gutai Art Exhibition</i>, Τόκιο 1955 <i>1η dOCUMENTA</i>, Κάσελ 1955 <i>This is Tomorrow</i>, Λονδίνο 1956 <i>Live in Your Head: When Attitudes Become Form</i>, Βέρνη 1969</p>

Magiciens de la Terre, Παρίσι 1989

5. Εκθέσεις και πολιτιστική διπλωματία: Η ελληνική περίπτωση (δεκαετία 1960)

Βυζαντινή Τέχνη – Τέχνη Ευρωπαϊκή, 1964

Παναθήναια γλυπτικής, 1965

6. Ο ρόλος των εκθέσεων στη συγκρότηση της σύγχρονης τέχνης

Προσδιορισμός της έννοιας της σύγχρονης τέχνης

Περιοδικές εκθέσεις και διοργανώσεις σύγχρονης τέχνης

Η ιστορία των Μπιενάλε: από τη Βενετία και τα εθνικά περίπτερα στις «παγκόσμιες» Μπιενάλε

7. Επιμέλεια και σύγχρονη τέχνη

Η διαμόρφωση της έννοιας της επιμέλειας μεταπολεμικά – εμπλεκόμενοι θεσμοί

Ο ρόλος του ανεξάρτητου επιμελητή και η κριτική του θεσμού

Από την παντοδυναμία του επιμελητή στα συνεργατικά μοντέλα

8. Η ιστορία της σύγχρονης τέχνης μέσα από την ιστορία της Documenta

Η πολιτική της Ντοκουμέντα από την ίδρυσή της έως σήμερα

Οι σημαντικότερες εκδόσεις της Ντοκουμέντα και η συμβολή τους στις εξελίξεις στο πεδίο της καλλιτεχνικής παραγωγής

9. Όταν η έκθεση γίνεται έργο τέχνης, το έργο τέχνης έκθεση και η επιμέλεια έκθεμα

Η διάρρηξη των ορίων μεταξύ έργου τέχνης-καλλιτεχνικού πρότζεκτ και έκθεσης (π.χ. η εγκατάσταση an Exhibit των Richard Hamilton, Lawrence Alloway και Victor Pasmore, 1957, η έκθεση She – A Cathedral, Moderna Museet, 1966, το πρότζεκτ East Art Map των Irwin/NSK, 2002)

Η πρακτική και η πολιτική των επανεκθέσεων

10. Η γεωγραφία των εκθέσεων και ο τόπος ως έκφραση του σύγχρονου I

Η τοπικά προσδιορισμένη τέχνη και οι εκθέσεις

Η επιμέλεια του τόπου και η πολιτική της γεωγραφίας

Πολιτικές νοηματοδότησης τόπου και ιστορίας

Το παράδειγμα των εκθέσεων με θέμα τα Βαλκάνια

11. Η γεωγραφία των εκθέσεων και ο τόπος ως έκφραση του σύγχρονου II

Η γεωγραφία της κρίσης: το παράδειγμα της Αθήνας μέσα από τη Μπιενάλε της Αθήνας

	και τη Ντοκουμέντα 14
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • AICA (τ. 4), <i>Το έργο της επιμέλειας</i>, Αθήνα, 2011. • Altshuler Bruce, <i>The Avant-Garde in Exhibition, New Art in the 20th Century</i>, Los Angeles, London: University of California Press, 1994. • Altshuler Bruce, <i>Biennials and Beyond: Exhibitions that Made Art History: 1962-2002</i>, Phaidon Press, 2013. • Altshuler Bruce, <i>Salon to Biennial - Exhibitions that Made Art History, 1863-1959</i>, Phaidon Press, 2008. • Avgita Louisa, "The Balkans does not exist", <i>Third Text</i>, ειδικό τεύχος "Balkans", 21, 2, Μάρτιος 2007. • Avgita Louisa, "The Rewriting of Art History as Art: Mapping the 'East'" στο Maria Oriskova (ed.), <i>Curating 'Eastern Europe' and Beyond: Art Histories through the Exhibition</i>, Frankfurt am Main, Bratislava: Peter Lang, Veda, 2013. • Avgita Louisa, "What is there to be learnt from Athens? Documenta 14 and the colonisation of history", στο Marco Folin και Rosa Tamborrino (επιμ.), <i>Multiethnic cities in the Mediterranean World. History, Culture, Heritage</i>, ηλεκτρονική έκδοση, AISU International, 2019. • Belting Hans, Andrea Buddensieg και Peter Weibel, <i>The Global Contemporary and the Rise of New Art Worlds</i>, Karlsruhe & Cambridge, MA: ZKM & The MIT Press, 2013. • Bishop Claire, <i>Radical Museology or, What's 'Contemporary' in Museums of Contemporary Art?</i> London: Koenig Books, 2013. • Ferguson Bruce W., Greenberg Reesa, Nairne Sandy (eds), <i>Thinking About Exhibitions</i>, London: Routledge, 1996. • Hooper-Greenhill Eilean, <i>Το Μουσείο και οι πρόδρομοί του</i>, (Museums and the Shaping of Knowledge). [Μτφ. Ανδρέα Παππά] Αθήνα: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, 2006. • Obrist Hans Ulrich and April Elizabeth Lamm, <i>Everything You Always Wanted to</i>

	<p><i>Know About Curating* But Were Afraid to Ask</i>, 2011.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obrist Hans Ulrich, <i>A brief history of curating</i>, 2008. • O' Neill Paul, <i>The Culture of Curating and the Curating of Culture(s)</i>, MIT Press, 2012. • Serota Nicholas. <i>Εμπειρία ή ερμηνεία: Το δίλημμα των μουσείων μοντέρνας τέχνης</i>, Αθήνα, Άγρα, 2012. • Staniszewski Mary Anne, <i>The Power of Display: A History of Exhibition Installations at the Museum of Modern Art</i>, The MIT Press, 1998. • Αδαμοπούλου Αρετή, «Τα Παναθήναια Γλυπτικής του 1965», <i>Δωδώνη, Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>, τεύχ. 33, 2004, σ. 249-300. https://uoi.academia.edu/adamopoulouareti • Αδαμοπούλου Αρετή, «Τέχνη και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα στη δεκαετία του 1960», στο Ν. Δασκαλοθανάσης (επιμ.), <i>Β' Συνέδριο Ιστορίας της Τέχνης, Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας</i>, Αθήνα: Νεφέλη, 2008, σ. 233-248. https://uoi.academia.edu/adamopoulouareti • Αδαμοπούλου Αρετή, <i>Τέχνη και ψυχροπολεμική διπλωματία. Διεθνείς εκθέσεις τέχνης στην Αθήνα, 1950-1967</i>, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2019. • Αυγήτα Λουίζα, «Τι κάνει τα Βαλκάνια σήμερα τόσο αλλιώτικα, τόσο ελκυστικά; Οι μεταμορφώσεις των Βαλκανίων στις εκθέσεις σύγχρονης τέχνης», στο Λία Γυιόκα (επιμ.), <i>Μουσεία 06: Διαλέξεις και μελέτες για τις πολιτισμικές σπουδές και τις εικαστικές τέχνες</i>, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 2012. • Κανιάρη Ασημίνα, <i>Το μουσείο ως χώρος της Ιστορίας της Τέχνης: Εκθέσεις, συλλογές και η Τέχνη από τον 19ο στον 21ο αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη, 2013.
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:	Εξ αποστάσεως παραδόσεις που αξιοποιούν και τη χρήση τεχνολογιών πληροφορίας.

(Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)	
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Γραπτή εργασία έκτασης 4-6.000 λέξεων
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

3/ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	Η ΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Β ΙΣΘΕΤΑ 108
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Β' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΜΑΡΙΝΑ ΛΑΘΟΥΡΗ
<u>Ώρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	
<u>Γραφείο:</u>	
<u>Ώρες γραφείου:</u>	
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	marina.lathouri@aaschool.ac.uk
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	Ο/Η φοιτητής/τρια μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση: <ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογεί εννοιολογικά εργαλεία, τρόπους σκέψης και μορφές έκφρασης. • Να κατανοεί τους πολλαπλούς και συχνά αντικρουόμενους τρόπους οργάνωσης της γλώσσας της ιστορίας, να τους εντοπίζει σε ένα ευρύτερο γνωστικό, κοινωνικό και πολιτικό πεδίο και σε σχέση με αρχιτεκτονικές και καλλιτεχνικές πρακτικές. • Να κατανοεί ειδικά ερευνητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν στην παραγωγή κριτικού λόγου στην αρχιτεκτονική και τη τέχνη. • Να διαχειρίζεται κριτικά τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερογενή βιβλιογραφία και να κατανοεί τους συσχετισμούς με άλλα γνωστικά πεδία. • Να συγκροτεί τεκμηριωμένο λόγο βασισμένο σε κριτική ανάλυση αρχιτεκτονικών και καλλιτεχνικών φαινομένων και να διατυπώνει επιχειρήματα.

	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά νέα ερευνητικά και μεθοδολογικά ζητήματα συμβάλλοντας στην ανάπτυξη νέας γνώσης και κριτικής θεώρησης, μέσα από το πρίσμα του ειδικού ερευνητικού πεδίου, σύγχρονων μετασχηματισμών που συντελούνται στο κοινωνικό πεδίο.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: (Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)	--
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Η σειρά των προτεινόμενων αναγνώσεων και των σεμιναρίων αποσκοπεί στην ιχνογράφηση ιστορικών εγγραφών, και στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αποτυπώνουν εννοιολογικές οργανώσεις του αρχιτεκτονικού και καλλιτεχνικού αντικειμένου και νομιμοποιούν την παραγωγή του. Η οργάνωση της γλώσσας της ιστορίας συγκροτεί ένα ολοένα μεταβαλλόμενο τοπίο και η σχέση που εγκαθιστά μεταξύ αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, αισθητικής και πολιτικής ορίζει ταυτόχρονα τον τόπο και το διακύβευμα της ιστορίας και την οριοθέτηση του χωρικού και του αισθητού. Θα εξεταστούν ιστορίες της νεωτερικότητας και καλλιτεχνικής πρωτοπορίας ως ιδιαίτερες στιγμές αυτής της σχέσης. Θα διερευνηθούν οι κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές συνθήκες οι οποίες καθιστούν δυνατές συγκεκριμένες μορφές ιστορικής γνώσης και κριτικού λόγου. Οι εμβαθύνσεις στη γλώσσα (μανιφέστα, δοκίμια, λεξικό, ιστορική αφήγηση, θεωρία, κριτική, εικόνα, χωρικές διατάξεις, αρχιτεκτονικά και εικαστικά αντικείμενα) θα βοηθήσουν στον εντοπισμό και κριτικό αναστοχασμό εργαλείων, θεμάτων και θεωρήσεων.
ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Adorno, Theodor, W., <i>Αισθητική Θεωρία</i>, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2000 • Adorno, Theodor, W., <i>Το Δοκίμιο ως Είδος</i>, Έρασμος, 1998 • Agamben Giorgio, <i>Χρόνος και Ιστορία: Κριτική του Στιγμιαίου και του Συνεχούς</i>,

	<p>Αθήνα, ΙΝΔΙΚΤΟΣ, 2003</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agamben, Giorgio, <i>The Signature of all Things: On Method</i>, Zone Books, 2009 • Barthes, Roland, <i>Ο Βαθμός Μηδέν της Γραφής</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Ράππα, 1987 • Barthes, Roland, <i>Ο Φωτεινός Θάλαμος-σημειώσεις για τη φωτογραφία</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος, 2008 • Bauman, Zygmunt, <i>Ρευστοί Καιροί</i>, Μεταίχμιο, 2009 • Benjamin, Walter, <i>Κείμενα 1934-40</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Άγρα, 2019 • Bennett, Jane, <i>Vibrant Matter: A Political Ecology of Things</i>, Duke University Press, 2010 • Berger, John, <i>Η Εικόνα και το Βλέμμα</i>, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2011 • Bourriaud Nicolas, <i>Σχισιακή Αισθητική</i>, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2014 • Δασκαλοθανάσης, Νίκος, <i>Restitutions: 14 Κείμενα Ιστορίας της Τέχνης</i>, Futura, 2015 • Deleuze, Gilles, Guattari, Felix, <i>On the Line</i>, Semiotext(e), 1983 • Deleuze, Gilles, Guattari, <i>Felix, Kafka: Toward a Minor Literature</i>, University of Minnesota Press, 1986 • Deleuze, Gilles, <i>Francis Bacon, The Logic of Sensation</i>, Continuum, 2011 • Derrida, Jacques, <i>The Truth in Painting</i>, University of Chicago Press, 1987 • Foucault, Michel, <i>Τι Είναι Διαφωτισμός;</i> Αθήνα, Έρασμος, 1988 • Foucault, Michel, <i>Τι Είναι Κριτική</i>, Αθήνα, Πλέθρον, 2016 • Foucault, Michel, <i>Οι Λέξεις και τα Πράγματα</i>, Αθήνα, Γνώση, 2008 • Groys, Boris, <i>Art Power</i>, The MIT Press, 2008 • Heidegger, Martin, Schapiro, Meyer, Derrida, Jacques, <i>Τα Παπούτσια του Van Gogh</i>, Εκδόσεις Άγρα, 2006
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Kant Immanuel, <i>Δοκίμια</i>, Αθήνα, Δωδώνη, 1971 • Kant Immanuel, <i>Κριτική της Κριτικής Δύναμης</i>, Εκδόσεις Σμίλη, 2013 (αποσπάσματα) • Koselleck, Reinhart, <i>Futures Past: On the Semantics of Historical Time</i>, New York, Columbia University Press, 2004 • Koselleck, Reinhart, <i>Κρίση</i>, Αθήνα, Επέκεινα, 2017 • Laugier, Marc Antoine, <i>Essay on Architecture</i>, translated by Wolfgang and Anni Hermann, Los Angeles, Hennessey and Ingalls, 1977 • Mallgrave, Harry-Francis, <i>Empathy, form and space: problems in German aesthetics 1873-1893</i>, Getty Research Institute, 1994 • Marinetti, F., T., <i>Μανιφέστα του Φουτουρισμού</i>, Αθήνα, Αιγόκερως, 1987 • Pope, Alexander, <i>Περί Βάθους</i>, Αθήνα, Αντίποδες, 2015 • Ranciere, Jacques, <i>Το Πεπρωμένο των Εικόνων</i>, Αθήνα, Στερέωμα Εκδόσεις, 2020 • Ranciere, Jacques, <i>Politics of aesthetics: The Distribution of the Sensible</i>, London, 2008. • Tafuri, Manfredo, <i>Theories and History of Architecture</i>, New York, Harper and Row, 1979 • White, Hayden, <i>Η ερμηνεία στην Ιστορία</i>, Αθήνα, Εκδόσεις Πλέθρον, 2018
<p>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:</p> <p>(Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)</p>	<p>Σειρά μαθημάτων με διαλέξεις, εβδομαδιαίες αναγνώσεις κειμένων και συζητήσεις θεματικών ενοτήτων</p>

ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Συμμετοχή στις συζητήσεις, παρουσιάσεις και τελική γραπτή εργασία
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

4/ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΟΥΤΟΠΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΣΤΟΠΙΕΣ ΣΤΗ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ: ΛΟΓΟΣ, ΕΙΚΟΝΑ, ΗΧΟΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Β ΦΙΤΑΕ ΑΕ 203
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Β' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΑΝΤΑ ΔΙΑΛΛΑ ΚΑΙ ΥΑΝΝΙ ΚΟΤΣΟΝΙΣ (Πανεπιστήμιο Νέας Υόρκης / ASFA- Fulbright Scholars Programme)

<u>Ωρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	
<u>Γραφείο:</u>	
<u>Ωρες γραφείου:</u>	
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	adialla@asfa.gr / yanni.kotsonis@nyu.edu
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	Ποια είναι η σημασία της μελέτης των ουτοπιών μετά την αποκαθήλωση των μεγάλων ουτοπιών του 20 ^{ού} αιώνα και την ανάδυση των νέων δυστοπιών του 21 ^{ου} αιώνα; Ποια η σχέση της ιστορικής σκέψης με την ουτοπική; Οι ουτοπίες και οι δυστοπίες αφορούν στο μέλλον ή συναρτώνται κάθε φορά με τα δεδομένα του παρόντος τους και με την ιστορική αυτοσυνειδησία των κοινωνιών που τις παράγουν και τις καταναλώνουν; Με άλλα λόγια, με ποιους τρόπους σκέφτονται οι σύγχρονες κοινωνίες συνεκτικά το παρόν, το παρελθόν και το μέλλον (το μέλλον ως το τέλος του κόσμου, ως η Αποκάλυψη, ως η ουτοπία ή αντιθέτως η δυστοπία); Ποια η σχέση των Τεχνών και του ουτοπικού /δυστοπικού λόγου;
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: (Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)	--
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	<ul style="list-style-type: none"> • Τι είναι ουτοπία/ες; • Η ιστορία του χρόνου • Ιστορία και Ουτοπία • Πολιτική και Ουτοπία • Τέχνη και Ουτοπία • Ουτοπίες της νεωτερικότητας • Οι Δυστοπίες ως χαρτογράφηση του μέλλοντος των Ουτοπιών • Σύγχρονες Βιοδυστοπίες: περιμένοντας την αποκάλυψη

	<ul style="list-style-type: none"> • Η κριτική διάσταση των Ουτοπιών
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<p><u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Boym, Svetlana, <i>The Future of Nostalgia</i>, New York, Basic Books, 2001. • Buck-Morss Susan, <i>Dreamworld and Catastrophe: The Passing of Mass Utopia in East and West</i>, Cambridge Mass, MIT Press, 2000. • Burger, Peter, <i>Θεωρία της Πρωτοπορίας</i>, Νεφέλη, 2011. • Davis, Eric, <i>TechGnosis: Myth, Magic, and Mysticism in the Age of Information</i>, North Atlantic Books, 2015. • Γκραίη, Κάμιλα, <i>Η ρωσική Πρωτοπορία. Προεπαναστατική και επαναστατική τέχνη στη Ρωσία, 1863-1922</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Υποδομή, 1987. • <i>Historein</i>, “History and Utopia”, (2007): 7. • Hunt, Lynn, <i>Measuring Time, Making History</i>, Budapest, Central European UP, 2008. • Jameson, Fredric, <i>Οι αρχαιολογίες του μέλλοντος: η επιθυμία που λέγεται ουτοπία και άλλες επιστημονικές φαντασίες</i>, Αθήνα, Τόπος, 2008. • Ιακώβου, Βίκυ, «Για μια κριτική της ουτοπίας», στο <i>Utopia project archive 2006-2010</i>, Athens School of Fine Arts, 389-392. • Κιουτγκιολής, Αλέξανδρος, «Πραγματώνοντας μετά-αναρχικές ουτοπίες», <i>Utopia project archive 2006-2010</i>, Athens School of Fine Arts, 402-413. • Λαλιώτου, Ιωάννα, <i>Ιστορία του Μέλλοντος: Πώς ο εικοστός αιώνας φαντάστηκε έναν «άλλο κόσμο;»</i>, Αθήνα, Historein-ΕΜΙΘΙ-ΕΚΤ, 2017. Ηλεκτρονική έκδοση, https://epublishing.ekt.gr/el/19409 • Λιάκος, Αντώνης, <i>Αποκάλυψη, Ουτοπία και Ιστορία. Οι μεταμορφώσεις της ιστορικής συνείδησης</i>, Αθήνα, Πόλις, 2011.

- Λοϊζίδη, Νίκη, *Απόγειο και κρίση της πρωτοποριακής ιδεολογίας*, Αθήνα, Νεφέλη, 1992.
- Μάμφορντ, Λιούις, *Η Ιστορία των Ουτοπιών*, Αθήνα, Νησίδες, 1998.
- Matich, Olga, *Erotic Utopia. The Decadent Imagination in Russia's Fin de Siècle*, Madison, University of Wisconsin Press, 2005.
- Nash, J.M., *Cubism, Futurism and Constructivism*, London: Thames and Hudson, 1974.
- Sontag Susan, "Disease as Political Metaphor", <https://www.nybooks.com/articles/1978/02/23/disease-as-political-metaphor>
- Stites, Richard, *Revolutionary Dreams. Utopian Vision and Experimental Life in the Russian Revolution*, Oxford, New York, 1989.

Κείμενα:

- Bacon, Francis, «Νέα Ατλαντίς», στο Στέφανος Ροζάνης (επιμ). *Τρία κείμενα για την ουτοπία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
- Fukuyama, Francis, "The End of History?", *The National Interest*, Summer 1989.
- Huxley, Aldous Leonard, *Θαυμαστός καινούργιος κόσμος*, Αθήνα, Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη, 2013.
- Huxley, Aldous Leonard, "On the Charms of History and the Future of the Past", in *Music at Night and Other Essays*, London, Grafton Books, 1931, 98-110.
- Marx, Karl & Friedrich Engels, *Το Κομμουνιστικό Μανιφέστο*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2004.
- Milton, John, *Ο απολεσθείς παράδεισος*, Αθήνα, Οδός Πανός, 2010.
- More, Thomas, "Ουτοπία», στο Στέφανος Ροζάνης (επιμ). *Τρία κείμενα για την ουτοπία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.

- Neville, Henry, “Η Νήσος των Πάιν», στο Στέφανος Ροζάνης (επιμ). *Τρία κείμενα για την ουτοπία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2007.
- Ντοστογιέφσκι, Φιόντορ, *Το υπόγειο*, Αθήνα, Γράμματα, 1990.
- Orwell, George, 1984, Αθήνα, Κάκτος, 1999.
- Πλάτων, *Πολιτεία*,
http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/library/browse.html?text_id=111&page=51
- Σαλτικόφ Στσεντρίν, Μιχαήλ, *Η Ιστορία μιας πόλης*, Αθήνα, 1996.
- Singlair, Urton, *Η Ζούγκλα*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 1993.
- Shelley, Mary, *The Last Man*, 1826.
- Τσερνισέφσκι, Νικολάι, *Τι να κάνουμε*; [1863], Τόπος, 2013.
- Wells, H.G., *Η μηχανή του Χρόνου και άλλες θαυμαστές Ιστορίες*, Αρχέτυπο, 2017.
- Zamyatin, Yevgeny, *Εμείς*, Αθήνα, 2011.

Ιστοσελίδες

- utopianstudies.org/utopian-resources
- Marxists.org/archive/subject/utopian

Εικόνα:

Ταινίες: V for Vendetta (2005, βασισμένο σε graphic novel), Gattaca (1997), Equilibrium (2002), The island (2005), The Matrix (1999), Metropolis (1927), The Hunger Games (2012), Demolition Man (1993), Robocop (2014), Blade Runner (1982), Mary Shelley's

Frankenstein (1984, βασισμένο στο ομώνυμο βιβλίο της M. Shelley), Solaris (1972, A. Ταρκόφσκι), The Devil's Advocate

Τηλεοπτικές σειρές: X-Files

Εικαστικά:

- [Τέχνη και Ουτοπία](#): Επιλογή από τα αριστουργήματα της συλλογής Κωστάκη / Συλλογικό έργο, [Wassily Kandinsky](#), [Olga Rozanova](#), [Ivan Kliun](#), [Nadeshda Udaltsova](#), [Kazimir Malevich](#), [Liubov Popova](#), [El Lissitzky](#), [Vladimir Tatlin](#), [Aleksandr Rodchenko](#), [Varvara Stepanova](#), [Gustav Klutss](#), [Mikhail Matiushin](#), [Pavel Filonov](#), [Solomon Nikritin](#). - 1η έκδ. - Θεσσαλονίκη: [Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης](#), 2003.
- Domenico Gargiulo, "Piazza Mercatello durante la peste del 1656 - Spadaro" (1656), Museo Nazionale di San Martino, Naples (Public Domain image via commons.wikimedia.org).
- Nicolas Poussin, "The Plague at Ashdod" (1630), oil on canvas, 148 x 198 cm, Musée du Louvre, Paris (image via Web Gallery of Art).
- Antoine-Jean Gros, "Bonaparte visitant les pestiférés de Jaffa" (1804), oil on canvas, 209 in x 280 inches, Musée du Louvre, Paris (image via commons.wikimedia.org).
- Fabio Teixeira/Anadolu Agency. Numbering the Dead (via Getty Images).

Μουσική:

	<ul style="list-style-type: none"> • Beethoven's "Ode to Joy" and its sources. • John Lennon's "Imagine." • The Kinks, "Twentieth Century Man." • The Internationale.
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ: (Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)	Το μάθημα δομείται στη βάση παρουσιάσεων των διδασκόντων στην τάξη, τη μελέτη κειμένων και εικόνων από τους φοιτητές σε εβδομαδιαία βάση και τη συζήτησή τους στην τάξη. Χρήση νέων τεχνολογιών. Οι διδακτικές μέθοδοι ακολουθούν τον Κανονισμό του Τμήματος ως προς το Πρόγραμμα Σπουδών και πιο συγκεκριμένα ως προς τη διεξαγωγή των σεμιναρίων.
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Το μάθημα αξιολογείται με βάση την τελική γραπτή εργασία, την προφορική παρουσίασή της και τη συμμετοχή των φοιτητών στις συζητήσεις που αφορούν στα ερευνητικά ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο του σεμιναρίου. Πιο συγκεκριμένα: 40% παρουσία και συμμετοχή στα μαθήματα, 20% προφορική παρουσίαση της εργασίας, 40% η τελική εργασία.
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ

5/ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟ ΑΙΩΝΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Γ ΦΙΤΑΕ ΦΙ 251
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΟΥΛΟΣ
<u>Ωρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	
<u>Γραφείο:</u>	Γραφείο 1 έναντι αμφιθεάτρου Ντε Κίρικο
<u>Ωρες γραφείου:</u>	
<u>Τηλέφωνο:</u>	2104801283
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	p-poulos@otenet.gr
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	Οι φοιτητές αποκτούν τη δυνατότητα να κατανοούν τα φιλοσοφικά και αισθητικά διακυβεύματα που αποτελούν ενίοτε το υπόβαθρο των ερμηνειών που προτείνουν οι ιστορικοί και θεωρητικοί της τέχνης, όπως και να διαχειρίζονται κριτικά τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερογενή βιβλιογραφία της Φιλοσοφίας και της Αισθητικής του εικοστού αιώνα.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: (Μαθήματα ή προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)	--
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Εισαγωγή στα βασικά ρεύματα της Αισθητικής και της Θεωρίας της Τέχνης του εικοστού αιώνα: Σχολή της Βιέννης, Σχολή του Αμβούργου, Φαινομενολογία, Υπαρξισμός,

	<p>Δομισμός, Αναλυτική Αισθητική, Σχολή της Φρανφούρτης, Γαλλόφωνη Αισθητική και Θεωρία της τέχνης (1960-1995), Ανθρωπολογία της εικόνας.</p>
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παναγιώτης Πούλος (επιμ.), <i>Έννοιες της τέχνης τον εικοστό αιώνα</i>, Αθήνα, 2006 (ανθολογία κειμένων). • Μαρσέλ Προυστ, «Ένας έρωτας του Σουάν», στο <i>Από τη μεριά του Σουάν. Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο</i> (1913), τόμ. Ι, Αθήνα, 1998. • Του ιδίου, <i>Ο ανακτημένος Χρόνος. Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο</i>, τόμ. VII (1927), Αθήνα, 2018. • Πωλ Βαλερύ, <i>Επιλογές από τα Τετράδια</i>, Αθήνα, 2007. • Βάλτερ Μπένγιαμιν, <i>Ο συγγραφέας ως παραγωγός</i>, Αθήνα, 2017. • Μωρίς Μερλώ-Ποντύ, <i>Η αμφιβολία του Σεζάν. Το Μάτι και το Πνεύμα</i>, Αθήνα, 1991. • Λούντβιχ Βιτγκενστάιν, <i>Φιλοσοφικές έρευνες</i>, Αθήνα, 1977. • Νέλσον Γκούντμαν, <i>Οι γλώσσες της τέχνης</i>, Αθήνα, 2007. • Ρίτσαρντ Βόλχαϊμ, <i>Η Τέχνη και τα αντικείμενά της</i>, Αθήνα, 2009. • Αντόρνο, <i>Αισθητική θεωρία</i>, Αθήνα, 2002. • Πιέρ Μπουρντιέ, <i>Οι κανόνες της τέχνης</i>, Αθήνα, 2011. • Άρθουρ Ντάντο, <i>Τι είναι αυτό που το λέμε τέχνη</i>, Αθήνα, 2014.

<p>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ: (Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)</p>	<p>Παραδοσιακοί και ψηφιακοί τρόποι παράδοσης. Σειρά παραδόσεων και παρουσιάσεων με έμφαση στη συγκρότηση του επιχειρήματος, την επιλογή των εικόνων-παραδειγμάτων και τη διεξαγωγή παραγωγικών συζητήσεων.</p>
<p>ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:</p>	<p>Συμμετοχή στο σεμινάριο, παρουσίαση εργασίας, εκπόνηση εργασίας, σχέση με διδάσκοντα και συμφοιτητές.</p>
<p>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</p>	<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</p>

6/ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΙΣ»
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Γ ΙΣΘΕΤΑ 109
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Το μάθημα διαθέτει eClass για το οποίο απαιτείται κωδικός πρόσβασης.
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΛΙΝΑΡΔΟΥ
<u>Ώρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	
<u>Γραφείο:</u>	
<u>Ώρες γραφείου:</u>	Δύο ώρες πριν από το προγραμματισμένο μάθημα
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	klinardou@asfa.gr / kellylinardou@outlook.com
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	Ο φοιτητής μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση: <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί ειδικά ερευνητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν στην ιστορία της τέχνης. • να παραγάγει πρωτότυπα επιστημονικά συμπεράσματα που να αφορούν στις πρόσφατες εξελίξεις της έρευνας στο πεδίο της ιστορίας της τέχνης, έχοντας εμπλουτίσει τα μεθοδολογικά και εννοιολογικά του εργαλεία.

	<ul style="list-style-type: none"> • να διαχειρίζεται κριτικά τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερογενή βιβλιογραφία της ιστορίας της τέχνης, ώστε να μπορεί να πραγματοποιεί τους απαραίτητους συσχετισμούς με άλλα συγγενή γνωστικά πεδία. • να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά νέα ερευνητικά ζητήματα συμβάλλοντας στην ανάπτυξη νέας γνώσης στο ειδικό ερευνητικό του πεδίο αλλά και σε συσχέτιση με άλλα επιστημονικά πεδία. • να ανταποκρίνεται με αυξημένα εφόδια στις απαιτήσεις των μελλοντικών επαγγελματικών επιλογών σε τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
<p>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:</p> <p>(Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)</p>	<p>--</p>
<p>ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:</p>	<p>Στο κλασικό έργο του Erwin Panofsky <i>Renaissance and Renaissances in Western Art</i> δύο είναι τα θεμελιώδη ερωτήματα που τίθενται από το συγγραφέα: 1. Αν υπήρξε όντως Αναγέννηση με Α κεφαλαίο, δηλαδή ένα πολιτισμικό φαινόμενο που ξεκίνησε στην Ιταλία του 14ου αιώνα και σταδιακά συμπεριέλαβε ένα ευρύ φάσμα της πολιτισμικής παραγωγής για να αφήσει τη σφραγίδα του σε όλη την Ευρώπη, και 2. Εφόσον η Αναγέννηση με Α κεφαλαίο μπορεί τελικά να τεκμηριωθεί, τι είναι αυτό που τη διαφοροποιεί και τη διακρίνει από ανάλογα κινήματα με εν μέρει «αναγεννησιακές»</p>

	<p>προδιαγραφές που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα; Ποιες είναι οι διαφοροποιήσεις ως προς τη δομή, την ποιότητα, αλλά και την κλίμακα όλων αυτών των ελασσόνων «αναγεννήσεων», κατ' αρχάς μεταξύ τους και εν συνεχεία με το αναχρονιστικό τους πρότυπο. Μπορούν να χαρακτηρισθούν απλά ως «μεσαιωνικά φαινόμενα»;</p> <p>Η ίδια η μεσαιωνική τέχνη μάς οδηγεί σήμερα να αναθεωρήσουμε και να σταθούμε κριτικά απέναντι σε τέτοιου τύπου αναχρονιστικές «αναγεννήσεις» που επί της ουσίας επιβλήθηκαν στο «μεσαιωνικό υποκείμενο» και τον πολιτισμό του από τους ιστορικούς της μεσαιωνικής τέχνης, κυρίως κατά το πρώτο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα. Στόχος του μεταπτυχιακού μαθήματος είναι να φωτίσει ιστοριογραφικά το νεωτερικό διανοητικό περιβάλλον που τις επινόησε και εν συνεχεία να συνεξετάσει τέσσερις επιμέρους «αναγεννήσεις» (Καρολίγγεια αναγέννηση, Μακεδονική αναγέννηση, αναγέννηση του 12ου αιώνα και Παλαιολόγεια αναγέννηση) στα ιστορικά, κοινωνικά και πνευματικά τους συμφραζόμενα.</p>
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:</p> <p><u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<p>ΚΛΑΣΙΚΑ ΕΡΓΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burckhardt, J., <i>The Civilization of the Renaissance in Italy</i>, trans, C.G.C. Middlemore, ed., I. Gordon, New York, 1960.

• Ferguson, W.K., *The Renaissance in Historical Thought. Five Centuries of Interpretation*, New York, 1948.

• Panofsky, E., *Renaissance and Renaissances in Western Art*, New York, 1969.

ΚΑΡΟΛΙΓΓΕΙΑ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»

• McKitterck, R. et al., eds, *The New Cambridge Medieval History, vol. II c. 700 – c. 900*, Cambridge, 1995 (ειδικά τα κεφάλαια 14, 27, 29-30).

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»

• Bollók, A., ‘Comparing the Carolingian and Middle Byzantine Artistic Revivals. Mutual Exchange or Parallel Universes?’, in Gaul, N., Menze, V. and Bálint C., eds, *Center, Province and Periphery in the Age of Constantine VII Porphyrogenetos From De Ceremoniis to De Administrando Imperio*, Wiesbaden, 2018.

• Featherstone, J, ‘The Revival of Antiquity in the Great Palace and the “Macedonian Renaissance”’, in N. Necipoglu et al., eds, *The Byzantine Court: Source of Power and Culture*, Istanbul, 2013, 137-142.

Ο ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΣΕ ΔΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΗ

• Barber, C. and Papaioannou, S., ed., *Michael Psellos on Literature and Art. A Byzantine Perspective on Aesthetics*, Indiana, 2017.

	<ul style="list-style-type: none"> • Magdalino, P., ed., <i>The Perception of the Past in Twelfth-century Europe</i>, London, 1992. • Papamastorakis, T., 'Interpreting the <i>De Signis</i> of Niketas Choniates' in Simpson A. and Efthymiades, S., eds, <i>Niketas Choniates. A Historian and a Writer</i>, Pomme d' or, 2009, 209-223. <p>ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΕΙΑ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cutler, A., 'Change and Causation in Later Byzantine Art', in Αγγελίδη, Χ., επιμ., <i>Το Βυζάντιο ώριμο για αλλαγές. Επιλογές, ευαισθησίες και τρόποι έκφρασης από τον ενδέκατο στον δέκατο πέμπτο αιώνα</i>, ΕΙΕ, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών. Αθήνα, 2004, 23-52. • Smarnakis, I., 'Rethinking Roman Identity after the Fall (1453): Perceptions of 'Romanitas' by Doukas and Sphrantzes', <i>Βυζαντινά Σύμμεικτα</i> 25 (2015), 211-234.
<p>ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:</p> <p>(Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)</p>	<p>Ως προς τη δομή των μαθημάτων, κατά κανόνα, προηγείται εισαγωγική εισήγηση της διδάσκουσας, προκειμένου να γίνουν σαφείς τόσο οι θεματικοί άξονες του σεμιναρίου όσο και ζητήματα που αφορούν στις πρακτικές λεπτομέρειες για τη συγγραφή των σεμιναριακών εργασιών. Αποτελεί προϋπόθεση οι φοιτητές να έρχονται</p>

	<p>προετοιμασμένοι σε κάθε συνάντηση, έχοντας προηγουμένως μελετήσει τη βιβλιογραφία που θα έχει υποδείξει η διδάσκουσα. Καθόλη τη διάρκεια θα γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών.</p> <p>Θα εξετασθούν 4 μνημεία/περίοδοι, και θα αφιερωθούν 3 διδακτικές εβδομάδες για το καθένα. Σε κάθε μία από τις 4 ενότητες, αρχικά (1η εβδομάδα) θα προηγείται η συζήτηση της προτεινόμενης από τη διδάσκουσα βιβλιογραφίας, θα ακολουθεί (2η εβδομάδα) η συζήτηση της βιβλιογραφίας που θα προτείνει ο κάθε φοιτητής ξεχωριστά, και κάθε ενότητα θα κλείνει (3η εβδομάδα) με την παρουσίαση της σύντομης εργασίας στα πλαίσια της ειδικής θεματικής από κάθε φοιτητή ξεχωριστά.</p>
<p>ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:</p>	<p>4 σύντομες προφορικές παρουσιάσεις (Εβδομάδες 3, 6, 9, 12),</p> <p>4 σύντομες γραπτές εργασίες (1.500 λέξεις) που θα παραδίδονται ανά δύο εβδομάδες,</p> <p>1 τελικός φάκελος με το σύνολο των εργασιών και μια εισαγωγική ανάλυση που θα πλαισιώνει θεωρητικά τις εργασίες.</p> <p>* Αν ο φοιτητής/τρια επιθυμεί αντ' αυτού να γράψει μια ενιαία τελική εργασία των 7.000 λέξεων, τα προαπαιτούμενα της αξιολόγησης μπορούν να προσαρμοστούν κατά περίπτωση.</p>
<p>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:</p>	<p>ΕΛΛΗΝΙΚΗ</p>

7/ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΜΑΘΗΜΑ (Τίτλος):	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΡΟΥΜΠΕΝΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών)	Μ Γ ΙΣΘΕΤΑ 110
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: (Με βάση το Πρόγραμμα Σπουδών) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ/ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ/ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΟΣ/ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ:	Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ:	15
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	ΝΑΥΣΙΚΑ ΛΙΤΣΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ

<u>Ώρες διδασκαλίας:</u>	Δύο (2)
<u>Αίθουσα:</u>	
<u>Γραφείο:</u>	
<u>Ώρες γραφείου:</u>	
<u>Τηλέφωνο:</u>	
<u>Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:</u>	nlitsardopoulou@asfa.gr
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΙ-ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: [Αποκτώμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες (γενικές/ειδικές) με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών]	Ο φοιτητής μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση να εντάξει το έργο του Rubens στα συγκείμενα του ευρωπαϊκού 17 ^{ου} αιώνα, καθώς επίσης να διαπιστώσει τη σχέση της καλλιτεχνικής παραγωγής με το ιδεολογικό, κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της περιόδου αναφοράς, και να κατανοεί διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης/πρόσληψης της καλλιτεχνικής παραγωγής.
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: (Μαθήματα η προηγούμενη επιτυχής παρακολούθηση των οποίων απαιτείται για την παρακολούθηση του μαθήματος)	- -
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Το μάθημα αυτό αποσκοπεί σε μια εξέταση βασικών ζητημάτων που προκύπτουν από το έργο του Rubens, εξαιρετικά καθοριστικού για την κατανόηση της ευρύτερης ευρωπαϊκής ζωγραφικής του δέκατου έβδομου αιώνα. Η παρουσίαση οργανώνεται γύρω από τρεις κεντρικούς θεματικούς άξονες: <p>α. Τη θρησκευτική ζωγραφική, όπου θα συζητηθούν σημαντικές αναθέσεις και τα εικονογραφικά ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της Καθολικής Αντιμεταρρύθμισης και των θεολογικών επιταγών της, όπως η περίπτωση της ορατοριανής Santa Maria della Vallicella, στη Ρώμη, το Τρίπτυχο της <i>Ανύψωσης του Σταυρού</i> για την αγ. Walburga στην Αμβέρσα, οι ταπισερί με θέμα το θρίαμβο της θείας Ευχαριστίας για την εκκλησία του μοναστηριού Descalzas Reales στη Μαδρίτη, η διακόσμηση της οροφής για την εκκλησία των Ιησουιτών στην Αμβέρσα.</p> <p>β. Την ιστορική ζωγραφική στο ευρύτερο πλαίσιο του πολέμου με την Ισπανία, με βασική ανάθεση τον κύκλο για τη Μαρία των Μεδίκων για το Palais du Luxembourg στο Παρίσι, όπως</p>

	<p>επίσης και τη διακόσμηση της οροφής για το Whitehall Banqueting House στο Λονδίνο, με θέμα τη δοξολογία του Ιακώβου Α. Στην ενότητα αυτή θα τεθεί το ζήτημα του ζωγράφου-διπλωμάτη ανάμεσα στις μεγάλες ευρωπαϊκές δυνάμεις της περιόδου, που ιστοριογραφεί, εικονογραφώντας μια συνεπή πολιτική ατζέντα.</p> <p>γ. Σκηνές από την καθημερινότητα (τοπιογραφίες και βουκολικές σκηνές, σκηνές φλαμανδικών πανηγυριών -kermisses-, σκηνές από τη ζωή της αριστοκρατίας της εποχής, όπως το περίφημο <i>Conversatie à la Mode</i>, οικογενειακά πορτρέτα). Τα έργα αυτά θα συζητηθούν σε σχέση με ορισμένες πολιτισμικές πρακτικές και λογοτεχνικές παραδόσεις (εγχειρίδια καλών τρόπων, βουκολική ποίηση κ.λπ). Ταυτόχρονα, σε αυτήν την ενότητα θα τεθεί το ζήτημα της προσωπικής συλλογής έργων του Rubens, όπου βρίσκουμε πολλές από τις σκηνές αυτές, καθώς επίσης το ερώτημα της σχέσης ανάμεσα στη ζωγραφική αποτύπωση του δημόσιου βίου και της ιδιωτικής εμπειρίας ιδωμένης μέσα από μια ορισμένη κοινωνική οπτική.</p>
<p>ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: <u>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ruth Saunders Magurn (μτφρ., επιμ.). <i>The Letters of Peter Paul Rubens</i>. Evanston, Illinois: Northwestern University Press, 1991. • Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου. <i>Η Ζωγραφική Παραγωγή των Κάτω Χωρών κατά τον 17ο Αιώνα</i>. Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2015. • Kristin Lohse Belkin. <i>Rubens</i>. London: Phaidon Press, 1998. • Peter C. Sutton et al. <i>The Age of Rubens</i>. Boston, Ghent: Museum of Fine Arts, Ludion Press, 1993. • Jeffrey M. Muller. <i>Rubens: The Artist as Collector</i>. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1989. • Jeffrey M. Muller. “Rubens’s Collection in History”, στο Kristin Lohse Belkin, Fiona Healy. <i>A House of Art. Rubens as Collector</i>. Schoten: Bai, 2004, σς. 10-85. • Henk van Nero. “Alva's Throne-making sense of the revolt of the Netherlands”, στο Graham Darby (επιμ.). <i>The Origins and Development of the Dutch Revolt</i>. London, New York: Routledge, 2001, σς. 29-47.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cordula van Wyhe (επιμ.). <i>Rubens and the Human Body</i>. Turnhout, Belgium: Brepols Publishers, 2018. • Gregory Martin. <i>Rubens in London: art and diplomacy</i>. London: Harvey Miller Publishers, 2011. • Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου. «Αφηγηματικές Πρακτικές της Φλαμανδικής και Ολλανδικής Ιστορικής Ζωγραφικής του 17^{ου} Αιώνα: Η Περίπτωση του Rubens και του Rembrandt», στο <i>Ερευνητικά ζητήματα στην ιστορία της τέχνης</i> (επιμ. Άρης Σαραφιανός, Παναγιώτης Ιωάννου). Αθήνα, Εκδόσεις Ασίνη, 2016, σς. 87-100. • Elise Goodman. <i>Rubens. The Garden of Love as Conversatie à la Mode</i>. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1992. • Corina Kleinert. <i>Peter Paul Rubens (1577-1640) and his landscapes: ideas on nature and art</i>. Turnhout, Belgium: Brepols, 2014. • Για πρωτογενείς πηγές, βλ. dbnl · digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren • Για θεματικές του έργου του Rubens, βλ. <i>Corpus Rubenianum Ludwig Burchard</i>: https://www.rubenianum.be/en/page/corpus-rubenianum-ludwig-burchard-online • Για πρόσφατα και παλαιότερα άρθρα σχετικά με την τέχνη των Κάτω Χωρών, βλ. Journal of Historians of Netherlandish Art • Charles-Louis Ruelens, Max Rooses (επιμ.). <i>Codex diplomaticus rubenianus: Correspondance de Rubens, et documents épistolaires concernant sa vie et ses oeuvres: documents relatifs à la vie et aux oeuvres de Rubens</i>. Anvers: Vve de Backer, 1887-1909. • https://bibliotheque-numerique.inha.fr/viewer/12362/?offset=#page=27&viewer=picture&o=bookmark&n=0&q=
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ:	Παρουσιάσεις από τη διδάσκουσα, συζήτηση με τους φοιτητές βασισμένη στη βιβλιογραφία του μαθήματος, η οποία είναι οργανωμένη σε εβδομαδιαίες θεματικές (syllabus μαθήματος),

(Τρόπος παράδοσης, Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, Οργάνωση Διδασκαλίας)	προφορικές παρουσιάσεις των φοιτητών. Η διδασκαλία συνεπικουρείται από την προβολή powerpoint με το φωτογραφικό υλικό του μαθήματος.
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται στη συμμετοχή τους στο μάθημα, στις προφορικές παρουσιάσεις τους και στην τελική γραπτή εργασία τους για το εξάμηνο.
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ :	ΕΛΛΗΝΙΚΗ Απαιτείται πολύ καλή γνώση της αγγλικής.